

Рак молочної залози

В цьому матеріалі міститься інформація про рак молочної залози та методи його лікування.

Якщо у вас виникнуть запитання щодо цього матеріалу, зверніться до свого лікаря або медсестри в лікарні, де ви проходите лікування.

Ви також можете телефонувати до організації Макміллан Кенсер Саппорт (Macmillan Cancer Support) за безкоштовним номером **0808 808 00 00** з 8:00 до 20:00 (без вихідних). У нас є перекладачі, отже ви зможете поговорити з нами українською мовою. Зателефонувавши, скажіть англійською, яка мова вам потрібна.

Додаткова інформація про рак різними мовами розміщена за посиланням: macmillan.org.uk/translations

У цьому матеріалі висвітлюються такі теми:

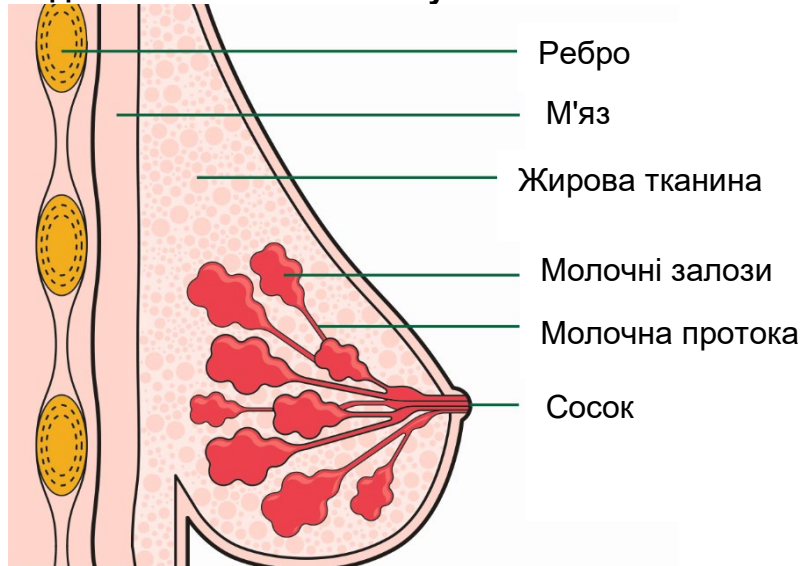
- Молочні залози
- Рак молочної залози
- Як планується лікування
- Спілкування з вашою онкологічною групою
- Ваші запитання про лікування
- Методи лікування раку молочної залози
- Можливі побічні ефекти лікування
- Інша інформація
- Подальше спостереження
- Як отримати відповідний догляд і підтримку
- Як може допомогти служба Макміллан (Macmillan)
- Додаткова інформація українською мовою
- Посилання на джерела та слова подяки

Молочні залози

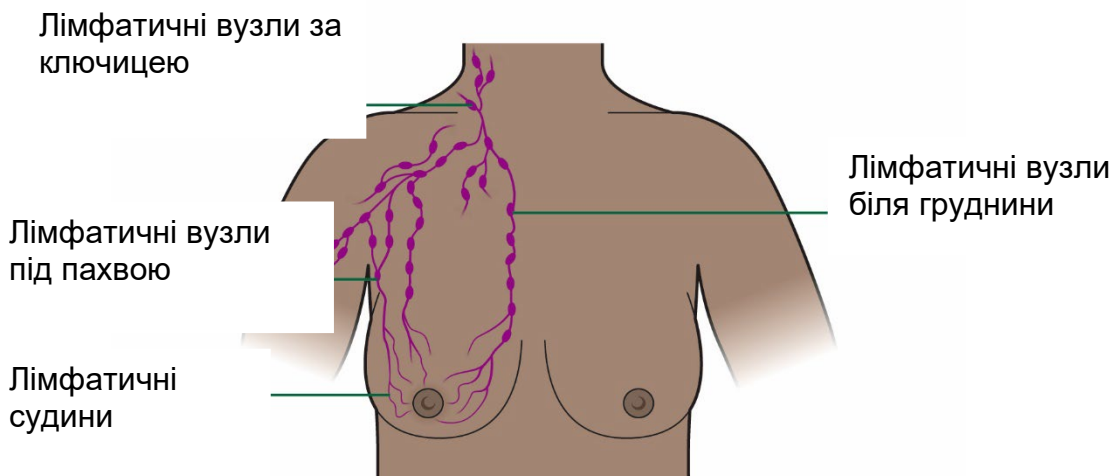
Молочні залози складаються з жиру та тканини. В них також є залози, в яких виробляється грудне молоко. Ці залози з'єднуються із соском тонкими трубочками, які називаються молочними протоками. У чоловіків за соском є невелика кількість тканини молочної залози.

Під пахвами також є тканина молочної залози та лімфатичні вузли. Лімфатичні вузли — це залози, які є частиною лімфатичної системи, тобто мережі судин і залоз по всьому тілу, яка допомагає боротися з інфекцією. Лімфатичні вузли також знаходяться біля груднини та за ключицями.

Вид молочної залози збоку

Лімфатичні вузли біля грудей

Рак молочної залози

Тканини та органи організму складаються з крихітних клітин. Рак молочної залози виникає тоді, коли клітини в молочній залозі ростуть неконтрольовано та формують утворення, яке називається пухлиною.

Місце, де починає рости рак, є первинним раком. Первинний рак називається на честь місця в організмі, де він почався, наприклад «рак молочної залози».

В деяких випадках клітини раку молочної залози поширюються на інші частини тіла через кров та лімфатичну систему. Це називається вторинним раком молочної залози.

Існують різні види раку молочної залози, однак лікуються вони подібним чином. Рак молочної залози вражає здебільшого жінок. У чоловіків він також буває, однак це трапляється рідко.

Рак молочної залози не є інфекційною хворобою та не може передаватися іншим людям.

Стадії та ступені раку молочної залози

- Стадія раку вказує на те, якого він розміру і чи поширився на інші органи.
- Ступінь раку вказує на те, наскільки швидко він може рости.

Рецептори

Деякі клітини раку молочної залози мають рецептори. Вони дозволяють гормонам або білкам впливати на клітину. Через це рак може рости.

- **Гормони.** В деяких випадках клітини раку молочної залози мають рецептори до гормону естрогену. Ці види раку молочної залози називають естроген-рецептор-позитивними (ER-позитивними). Ефективним методом лікування ER-позитивного раку молочної залози є гормональна терапія. Ракові клітини при раку молочної залози також можуть мати рецептори до гормону прогестерону.
- **Білки.** В деяких випадках раку молочної залози на поверхні клітин є багато білка HER2. Ці види раку молочної залози називають HER2-позитивними. Ваш лікар може призначити вам лікування, яке називається таргетною терапією.

Тричі негативний рак молочної залози

Вид раку молочної залози, при якому ракові клітини не мають рецепторів до гормонів або білків, називається тричі негативним раком молочної залози.

В 1 з 5 випадків раку молочної залози (20%) діагностується тричі негативний рак молочної залози. Частіше він зустрічається в молодих жінок. Детальніше про це вам розкаже ваш лікар або медсестра.

Як планується лікування

Ваша медична група зустрінеться, щоб спланувати лікування, яке буде для вас найбільш ефективним. Потім ваш лікар або медсестра обговорять із вами:

- стадію та ступінь раку;
- наявність рецепторів до гормону чи білку;
- ваш загальний стан здоров'я;
- варіанти лікування та можливі побічні ефекти;
- вашу думку про доступні методи лікування.

Обговорення з вашою медичною групою

Дуже важливо обговорити лікування з вашим лікарем. Після розмови з вами лікар попросить вас підписати форму на підтвердження того, що вам зрозуміло,

що передбачає лікування, і ви погоджуєтесь його пройти. Ця процедура називається наданням згоди. Вам не проводитимуть лікування, якщо ви на нього не погодитесь.

Добре було б прийти з кимось, хто говорить українською та англійською. Або ж у лікарні вам можуть надати перекладача. Якщо він потрібен, скажіть про це медсестрі.

Ваші запитання про лікування

- Що означає мій діагноз?
- Яка у мене стадія та ступінь раку?
- Яким буде лікування?
- Які переваги, ризики та побічні ефекти в кожного з методів лікування?
- Чи позначиться лікування на моєму повсякденному житті?
- З ким я можу поговорити про те, як я почуваюся?

У нас є більше інформації українською мовою про діагностування раку.

Методи лікування раку молочної залози

Методи лікування раку молочної залози включають:

- оперативне втручання (хірургічну операцію);
- лікарські препарати (хімотерапію, гормональну терапію, таргетну терапію);
- променеву терапію.

В багатьох випадках застосовується декілька видів лікування, наприклад, операція, а потім променева терапія. До або після операції ви також можете пройти такі процедури, як хімотерапія або таргетна терапія.

Якщо у вас трічі негативний рак молочної залози, вам можуть запропонувати лікування, яке зветься «імунотерапія». Імунотерапія — це препарати, які допомагають імунній системі лікувати рак.

Оперативне втручання

Оперативне втручання з метою видалення раку є поширеним методом лікування раку молочної залози. Лікар видаляє рак та певну частину здорової тканини навколо нього. Вид операції залежить від розміру раку, його розташування в молочній залозі та вашого вибору.

Лікар може обговорити з вами варіанти операції з видалення:

- раку і деяких здорових тканин молочної залози навколо нього (широке локальне висічення);
- всієї молочної залози (мастектомія).

В деяких випадках під час оперативного втручання також проводиться операція з відновлення форми молочної залози (реконструкція молочної залози). Хтось вирішує зробити таку операцію пізніше. Ви можете поговорити зі своїм лікарем про різні варіанти її виконання.

Якщо реконструкція не проводиться, медсестра може дати вам штучну молочну залозу (протез), яку ви покладете до бюстгальтера. Протези бувають різних розмірів і відтінків шкіри.

Перевірка лімфатичних вузлів

Під час операції лікар зазвичай видаляє деякі лімфатичні вузли. Вони видаляються під пахвою з того боку, де рак. Лімфатичні вузли перевіряють, щоб побачити, чи є в них рак. Так лікар зможе вирішити, чи потрібне подальше лікування. Лікар або медсестра пояснить, як видаляються лімфатичні вузли.

Якщо будь-який з лімфатичних вузлів уражений раком, вам можуть запропонувати операцію з видалення решти лімфатичних вузлів. Або замість хірургічної операції можуть призначити променеву терапію лімфатичних вузлів.

У нас є більше інформації українською про те, як планується хірургічна операція, і чого можна очікувати після неї.

Променева терапія

Променева терапія передбачає використання високоенергетичного рентгенівського випромінювання для знищення ракових клітин. Вона також може пошкодити здорові клітини, однак зазвичай вони відновлюються після завершення лікування.

Променеву терапію часто проводять після операції, коли загоїться рана. Вона може зменшити ризик повернення раку. Променева терапія, як правило, застосовується після широкого місцевого висічення до решти тканин молочної залози. Іноді вам можуть призначити променеву терапію після видалення всієї молочної залози. Променева терапія раку молочної залози зазвичай проводиться щодня протягом 5 днів. Іноді її проводять протягом 15 днів.

Також можлива променева терапія зони під пахвою для лікування решти лімфатичних вузлів.

У нас є більше інформації українською про променеву терапію та деякі побічні ефекти, що можуть у вас виникнути.

Хіміотерапія

Хіміотерапія передбачає використання протиракових препаратів для знищення ракових клітин. Препарати зазвичай вводяться у вену або приймаються в таблетках. Хіміотерапія може допомогти зменшити ризик повернення раку молочної залози.

Ваш лікар може рекомендувати вам хіміотерапію, якщо:

- рак має великі розміри;
- рак поширився на лімфатичні вузли;
- рак має більш високий ступінь;
- у вас тричі негативний рак молочної залози;
- у вас HER2-позитивний рак молочної залози.

В деяких випадках хіміотерапія також призначається до хірургічної операції для зменшення розміру раку. Зазвичай це може означати, що потрібна операція меншого обсягу.

Препарати хіміотерапії можуть викликати побічні ефекти, через які ви погано почуватиметеся. Різні препарати можуть викликати різні побічні ефекти, зокрема:

- підвищений ризик розвитку інфекції;
- відчуття втоми;
- нудота або блювання;
- діарея — випорожнення більше, ніж зазвичай, або рідкий чи водянистий стілець;
- запор — неможливість випорожнення так часто, як зазвичай;
- виразки в ротовій порожнині;
- втрата волосся.

Ваш лікар може розказати вам, які побічні ефекти у вас можуть виникнути і як їх подолати. Більшість побічних ефектів можна контролювати лікарськими препаратами. Майже всі побічні ефекти зникають після завершення хіміотерапії.

У нас є більше інформації українською про хіміотерапію та деякі побічні ефекти, що можуть у вас виникнути.

Гормональна терапія

У випадках естроген-рецептор-позитивного (ЕР-позитивного) раку зазвичай призначають гормональну терапію. При використанні для лікування раку гормональна терапія знижує рівень естрогену або не дає йому приєднуватися до ракових клітин. Як правило, гормональна терапія починається після хірургічної операції або хіміотерапії та триває протягом декількох років.

Гормональна терапія допомагає зменшити ризик повернення раку молочної залози. Вона також допомагає зменшити ризик розвитку раку в іншій молочній залозі. Іноді препарати гормональної терапії приймають перед хірургічною операцією для зменшення розміру раку та уникнення мастектомії. Ви можете приймати різні препарати, наприклад тамоксифен, летрозол або анастрозол. Ліки, які вам призначать, залежать від:

- того, чи у вас вже настала менопауза;
- ризику повернення раку;
- можливого впливу побічних ефектів.

Побічні ефекти гормональної терапії:

- припливи та пітливість;
- біль у суглобах;
- знижений статевий потяг.

Припинення роботи яєчників

Менопауза — це період, коли організм жінки припиняє вироблення гормонів і припиняються менструальні цикли (щомісячні виділення крові та тканин із матки).

Якщо менопауза не настала, ще одним способом зниження рівня естрогену є припинення роботи яєчників. Яєчники — це органи, де виробляється естроген. Це можна зробити двома методами:

- пригніченням функції яєчників — яєчники припиняють виробляти естроген, і це призводить до тимчасової менопаузи;
- абляцією яєчників — яєчники видаляються, і це призводить до остаточної менопаузи.

Зазвичай гормональна терапія поєднується з одним із цих методів.

Якщо вам запропонують застосувати один із них для припинення роботи яєчників, ваш лікар надасть вам додаткову інформацію та відповідь на всі запитання, які у вас можуть виникнути.

Якщо ви турбуєтеся про свою репродуктивну функцію, поговоріть із своїм лікарем, перш ніж починати лікування.

Таргетна терапія

У випадку HER2-позитивного раку лікар може призначити трастузумаб. Він входить до групи препаратів таргетної терапії. Це препарати, які вражають ракові клітини. Трастузумаб не дає білку HER2 викликати ріст ракових клітин. Зазвичай трастузумаб приймається кожні три тижні протягом року. Його можна застосовувати разом із хіміотерапією або як самостійний варіант лікування. Це може бути до або після хірургічної операції чи променевої терапії.

Ви можете приймати трастузумаб разом з іншим препаратом таргетної терапії пертузумабом (Perjeta®) та хіміотерапією.

Також іноді можуть призначатися інші види таргетної терапії.

Побічні ефекти, як правило, легкі. Вони можуть відрізнятися залежно від того, який препарат ви приймаєте. Поширені побічні ефекти:

- головний біль;
- висока температура (лихоманка) та озноб;
- нудота.

В окремих випадках трастузумаб і пертузумаб можуть впливати на роботу серця. Ви проходитемете обстеження для перевірки роботи серця до та під час лікування.

Бісфосфонати

Бісфосфонати — це препарати, які можуть застосовуватися на ранніх стадіях раку молочної залози, щоб:

- допомогти захистити кістки від наслідків лікування;
- зменшити ризик повернення раку молочної залози.

Деякі препарати гормональної терапії та хіміотерапії можуть викликати ранню менопаузу, що підвищує ризик витончення кісток (остеопорозу). Якщо є ризик витончення кісток, або якщо воно вже відбувається, ваш лікар може призначити бісфосфонати.

У випадках раннього раку молочної залози бісфосфонати іноді можуть зменшувати ризик його поширення на кістки. Бісфосфонати застосовуються протягом 3–5 років. Такий варіант лікування зазвичай використовується тоді, коли є підвищений ризик повернення раку. Ваш лікар або медсестра можуть надати вам додаткову інформацію.

Можливі побічні ефекти лікування

У нас є більше інформації вашою рідною мовою про поширені побічні ефекти хіміотерапії, променевої терапії та хірургічної операції.

Нижче наводяться деякі інші побічні ефекти, що можуть виникнути під час та після лікування раку молочної залози.

Зміни молочної залози

Хірургічна операція та променева терапія молочної залози можуть призвести до змін, зокрема таких:

- зміна зовнішнього вигляду молочної залози та відчуттів у ній;
- біль у молочній залозі та в області пахв;
- зменшення рухливості руки та плеча з того боку, де проводилося лікування.

Після операції залишиться шрам. З часом він, як правило, стає менш помітним. Цьому може сприяти розтягнення та масажування шраму.

Після променевої терапії шкіра грудей може потемніти й стати більш чутливою. Важливо прикривати цю область і використовувати сонцезахисний засіб із високим фактором захисту від сонця (SPF) — так позначається рівень захисту сонцезахисних засобів. Найкраще підійде сонцезахисний крем із SPF не менше 30. За додатковими рекомендаціями звертайтеся до свого лікаря або медсестри.

Якщо ви помітили зміни в зовнішньому вигляді грудей або відчуттях у них, краще перевіритися у свого лікаря або медсестри-спеціаліста.

Лімфедема

Лімфедема — це набряк унаслідок накопичення рідини в організмі. В деяких випадках вона може виникати після операції з приводу раку молочної залози. Найбільш імовірним є ураження руки. Набряк можна зменшити за допомогою фізичних вправ, спеціальних пов'язок і масажу. Якщо у вас з'явився набряк руки або кисті, скажіть про це медсестрі. Що раніше виявлено лімфедему, то легше її лікувати.

Щоб зменшити ризик розвитку лімфедеди:

- Доглядайте за шкірою. Користуйтеся кремом для шкіри та уникайте порізів чи подряпин.
- Зберігайте фізичну активність і займайтеся спортом. Це сприяє руху лімфатичної рідини по всьому організму.
- Підтримуйте нормальну вагу.

Зміни в кістках

Деякі препарати гормональної терапії можуть призводити до витончення кісток. Ваш лікар може направити вас на сканування (щоб зробити знімок внутрішньої частини організму) для перевірки стану ваших кісток. Після цього вам можуть призначити лікування для захисту кісток.

Проблеми з концентрацією уваги та пам'яттю

Після лікування раку молочної залози вам може бути складніше зосереджувати увагу та щось запам'ятовувати. Зазвичай такий побічний ефект є незначним та часто зникає протягом року після завершення лікування. Поговоріть зі своїм лікарем або медсестрою, якщо це вас непокоїть.

Збільшення ваги

Після лікування раку молочної залози ви можете набрати вагу. Це може статися через застосування гормональної терапії або стероїдів. Стероїди — це препарати, які можуть підвищити ефективність хіміотерапії та допомогти контролювати побічні ефекти. Деякі види лікування можуть викликати менопаузу, що також може призвести до збільшення ваги. Ваш лікар або медсестра може дати вам поради щодо правильного харчування та фізичного навантаження.

Віддалені побічні ефекти

Іноді побічні ефекти від лікування раку молочної залози виникають через місяці або роки після його завершення. Такі побічні ефекти називаються віддаленими.

Ваш лікар розкаже, чи може ваш варіант лікування раку молочної залози призвести до віддалених побічних ефектів. Він може підказати вам, як поратися з можливими віддаленими побічними ефектами. Він також може підказати, за якими ознаками та симптомами потрібно стежити і що треба робити, якщо у вас з'явилися побічності.

Інша інформація

Засоби контрацепції

Вам можуть рекомендувати утримуватися від вагітності протягом 2 років після лікування раку молочної залози. Ваш лікар порадить вам не використовувати засоби контрацепції (ліки або пристрої, що запобігають вагітності), які містять гормони. Такі засоби включають таблетки та деякі спіралі. Ви можете використовувати спіралі, що не містять гормонів, а також бар'єрні засоби контрацепції, наприклад презервативи або ковпачки. Ваша медсестра може проконсультувати вас із цього приводу.

Якщо ви приймаєте тамоксифен, ви мусите запобігати вагітності, оскільки цей препарат може завдати шкоди плоду. Поговоріть зі своїм онкологом, перш ніж припинити прийом будь-яких ліків.

Якщо ви приймаєте гормональну терапію після лікування і хочете завагітніти, порадьтеся зі своїм онкологом або медсестрою. Вони можуть обговорити з вами можливі варіанти.

Замісна гормональна терапія

Замісна гормональна терапія (ЗГТ) — це лікування з метою заміщення природних гормонів у випадках, коли організм не виробляє їх у достатній кількості. Лікарі не рекомендують ЗГТ після захворювання на рак молочної залози. ЗГТ містить естроген, який може стимулювати ріст ракових клітин.

Та якщо у вас сильно виражені симптоми менопаузи, і не допомагають інші методи лікування, лікар може призначити таку терапію. Він розкаже вам про можливі ризики.

Подальше спостереження

Після завершення лікування ви можете регулярно проходити огляди та мамографію. В деяких випадках замість планового прийому вас попросять звернутися до спеціаліста, якщо вас щось турбує. Ваша медсестра, яка бере участь у лікуванні раку молочної залози, розповість вам про подальше спостереження за вашим станом.

Ваші почуття

Інформація про те, що у вас рак, може вас приголомшити. Ви можете переживати багато різних емоцій. Немає правильних або неправильних почуттів. Є багато способів опанувати себе. Може допомогти розмова з близьким другом або кимось із рідних. Також може допомогти ваш лікар або медсестра.

Як отримати відповідний догляд і підтримку

Якщо ви хворі на рак і не розмовляєте англійською, у вас може виникнути занепокоєння, що це позначиться на лікуванні раку та догляді за вами. Однак спеціалісти вашої медичної групи мають надавати вам допомогу, підтримку та інформацію відповідно до ваших потреб.

Ми знаємо, що інколи люди можуть стикатися з додатковими труднощами щодо отримання відповідної підтримки. Наприклад, якщо ви працюєте або маєте родину, вам може бути складно знаходити час для відвідування лікарні. Ви також можете турбуватися про гроші та транспортні витрати. Усе це може викликати стрес, і впоратися з цим може бути важко.

Крім того, ми надаємо хворим на рак гранти від Макміллан (Macmillan). Це одноразові виплати, які можна використовувати для оплати паркування біля лікарні, вартості проїзду, послуг із догляду за дитиною або рахунків за опалення.

Спеціалісти нашої служби підтримки **0808 808 00 00** можуть безкоштовно проконсультувати вас щодо вашої ситуації зручною для вас мовою. Ви можете поговорити з медсестрою, фінансовими консультантами та спеціалістами з прав на соціальне забезпечення і з питань підтримки зайнятості.

Як може допомогти служба Макміллан (Macmillan)

Співробітники Макміллан (Macmillan) знають, як діагностування раку може кардинально змінити все життя людини, тому ми завжди готові прийти вам на допомогу.

Служба підтримки Макміллан (Macmillan)

У нас є перекладачі, отже ви зможете поговорити з нами українською мовою. Просто скажіть англійською, яку мову ви хочете використовувати. Ми можемо допомогти з вирішенням медичних питань, надати інформацію про фінансову підтримку або просто вислухати, якщо вам треба з кимось поговорити.

Безкоштовна конфіденційна телефонна лінія працює без вихідних з 8:00 до 20:00. Телефонуйте за номером **0808 808 00 00**.

Сайт Макміллан (Macmillan)

Наш сайт містить багато інформації про рак англійською мовою. Крім того, додаткова інформація іншими мовами розміщена за посиланням [macmillan.org.uk/translations](https://www.macmillan.org.uk/translations)

Ми також можемо організувати переклад саме для вас. Напишіть нам на адресу електронної пошти cancerinformationteam@macmillan.org.uk про те, що вам потрібно.

Інформаційні центри

Наші центри з надання інформації та підтримки працюють у лікарнях, бібліотеках і мобільних пунктах. Відвідайте один із них, щоб отримати необхідну інформацію та поговорити з кимось особисто. Знайдіть найближчий до вас центр на сторінці [macmillan.org.uk/informationcentres](https://www.macmillan.org.uk/informationcentres) або зателефонуйте нам за номером **0808 808 00 00**.

Місцеві групи підтримки

У групі підтримки ви можете поспілкуватися з іншими людьми, хворими на рак. Дізнайтеся про групи підтримки, що працюють у вашому районі, на сторінці [macmillan.org.uk/supportgroups](https://www.macmillan.org.uk/supportgroups) або зателефонуйте нам за номером **0808 808 00 00**.

Онлайн-спільнота Макміллан (Macmillan)

Поспілкуватися з іншими людьми, хворими на рак, ви можете також через Інтернет на сторінці [macmillan.org.uk/community](https://www.macmillan.org.uk/community). Цей ресурс доступний в будь-який час дня чи ночі. Ви можете поділитися своїм досвідом, поставити запитання або просто почитати повідомлення інших людей.

Додаткова інформація українською мовою

У нас є інформація українською мовою за такими темами:

Долання труднощів, пов'язаних із раком

- Рак і коронавірус
- Лікування раку у Великій Британії
- Отримання пільг у разі захворювання на рак
- Проблеми харчування та рак
- Наприкінці життя
- Медична допомога для біженців і шукачів притулку
- Правильне харчування
- Допомога з витратами в разі захворювання на рак
- Якщо у вас діагностували рак
- Люди ЛГБТК+ і рак

- Сепсис і рак
- Побічні ефекти лікування раку
- Слабкість (втома) та рак

Види раку

- Рак молочної залози
- Рак шийки матки
- Рак товстого кишечника
- Рак легенів
- Рак простати

Методи лікування

- Хіміотерапія
- Променева терапія
- Хірургічна операція

Щоб ознайомитися з цією інформацією, перейдіть за посиланням macmillan.org.uk/translations

Посилання на джерела та слова подяки

Цей матеріал був написаний і відредагований групою зі створення інформаційних матеріалів про рак організації Макміллан Кенсер Саппорт (Macmillan Cancer Support). Його переклали українською мовою в бюро перекладів.

Наведена інформація базується на наших матеріалах стосовно молочної залози, які доступні на нашому сайті англійською мовою.

Цю інформацію перевірили відповідні експерти та схвалили члени Центру клінічної експертизи Макміллан (Macmillan).

Також висловлюємо вдячність людям, хворим на рак, які перевірили цю інформацію.

Усі наші матеріали базуються на найдостовірніших наявних даних. Щоб отримати додаткову інформацію про використані джерела, зверніться до нас за адресою електронної пошти cancerinformationteam@macmillan.org.uk.

Переглянуто: 2023 р. Наступний запланований перегляд: 2026 р.

MAC15135_Ukrainian

Ми докладаємо максимальних зусиль для того, аби інформація, яку ми надаємо, була точною та актуальною, однак не варто покладатися виключно на неї замість отримання професійної консультації спеціаліста з урахуванням вашої конкретної ситуації. Наскільки це дозволено законом, організація Макміллан (Macmillan) не несе відповідальності за використання інформації, що міститься в цій публікації, або сторонньої інформації чи сайтів, що використані або згадуються в ній.

© Макміллан Кенсер Саппорт (Macmillan Cancer Support) 2023. Благодійна організація, зареєстрована в Англії та Уельсі (261017), Шотландії (SC039907) та на о. Мен (604). Також здійснює діяльність у Північній Ірландії. Юридична адреса: 89 Albert Embankment, London SE1 7UQ.

Breast cancer

This information is about breast cancer and treatments for breast cancer.

If you have any questions about this information, ask your doctor or nurse at the hospital where you are having treatment.

You can also call Macmillan Cancer Support on freephone **0808 808 00 00**, 7 days a week, 8am to 8pm. We have interpreters, so you can speak to us in your own language. When you call us, please tell us in English which language you need.

There is more cancer information in other languages at [macmillan.org.uk/translations](https://www.macmillan.org.uk/translations)

This information is about:

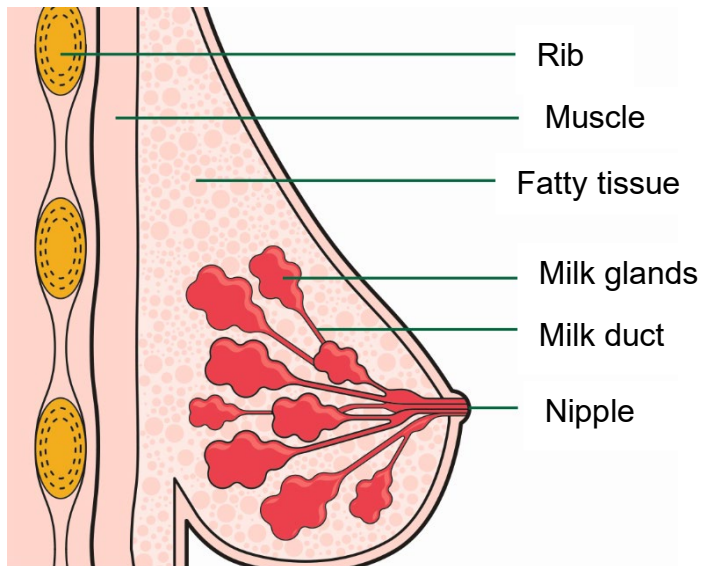
- The breasts
- Breast cancer
- How treatment is planned
- Talking to your cancer team
- Questions to ask about your treatment
- Treatments for breast cancer
- Possible side effects of your treatment
- Other information
- Follow up
- Getting the right care and support for you
- How Macmillan can help you
- More information in your language
- References and thanks

The breasts

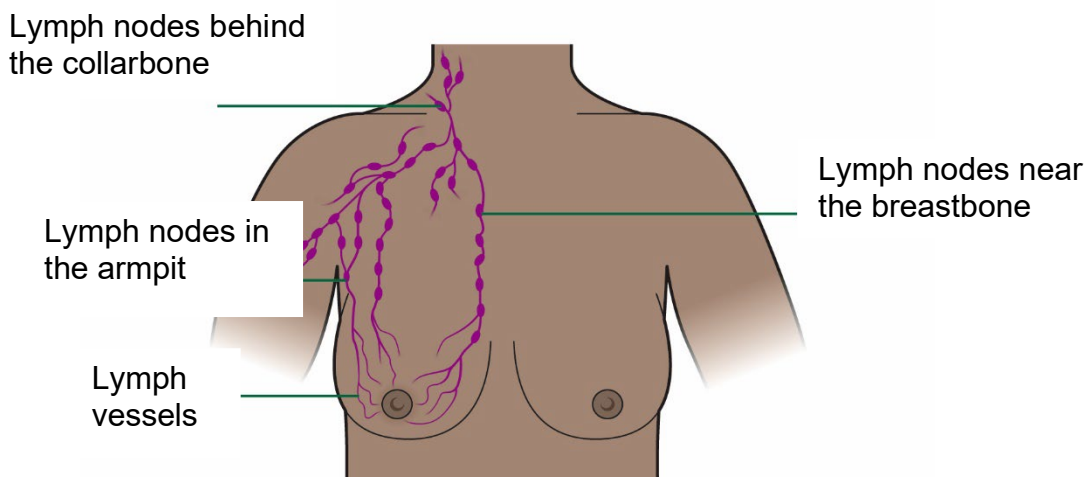
The breasts are made of fat and tissue. They also have milk glands, which are where breast milk is made. The milk glands are connected to the nipple by fine tubes called milk ducts. Men have a small amount of breast tissue behind the nipple.

There is breast tissue in the armpits, and also lymph nodes. The lymph nodes are glands that are part of the lymphatic system, a network of vessels and glands throughout the body that helps to fight infection. There are also lymph nodes near the breastbone and behind the collarbones.

Side view of the breast

The lymph nodes near the breasts

Breast cancer

Body tissue and organs are made up of tiny cells. Breast cancer happens when cells in the breast grow in an uncontrolled way and form a lump called a tumour.

The place where the cancer first begins to grow is the primary cancer. The primary cancer is named after the place in the body where it started, for example breast cancer.

Sometimes, breast cancer cells spread to other parts of the body through the blood and lymphatic system. This is called secondary breast cancer.

There are different types of breast cancer, but they are treated in similar ways. Breast cancer mainly affects women. Men can also have it, but this is rare.

Breast cancer is not infectious and cannot be passed on to other people.

Stages and grades of breast cancer

- The stage of a cancer means how big it is and if it has spread.
- The grade of a cancer means how quickly the cancer may grow.

Receptors

Some breast cancer cells have receptors. These allow hormones or proteins to affect the cell. They can make the cancer grow.

- **Hormones** – Some breast cancers have receptors for the hormone oestrogen. These are called oestrogen-receptor positive (ER positive) breast cancers. Treatments called hormonal therapies work well for ER positive breast cancer. Breast cancers may also have receptors for the hormone progesterone.
- **Proteins** – Some breast cancers have too much of the protein HER2 on the surface of the cells. They are called HER2 positive breast cancers. Your doctor may give you treatment called targeted therapies.

Triple negative breast cancer

Breast cancer that does not have receptors for hormones or proteins is called triple negative breast cancer.

1 in 5 breast cancers (20%) are triple negative breast cancer. It is more common in younger women. Your doctor or nurse can tell you more about this.

How treatment is planned

Your healthcare team will meet to plan the best treatment for you. Your doctor or nurse will then talk to you about:

- the stage and grade of the cancer
- if the cancer has hormone or protein receptors
- your general health
- the treatments and possible side effects
- what you think about the available treatments.

Talking to your healthcare team

It is important to talk about any treatment with your doctor. After talking with you, your doctor will usually ask you to sign a form to show that you understand what the treatment means and that you agree to having it. This is called giving your consent. You will not be given treatment unless you have agreed to it.

It is a good idea to take someone with you who can speak both your language and English. Or your hospital can arrange an interpreter for you. Let your nurse know if you need one.

Questions to ask about your treatment

- What does my diagnosis mean?
- What is the stage and grade of the cancer?
- What will my treatment be?
- What are the benefits, risks and side effects of each treatment?
- Will the treatment affect my daily life?
- Who can I talk to about how I am feeling?

We have more information in your language about being diagnosed with cancer.

Treatments for breast cancer

Treatments for breast cancer include:

- an operation (surgery)
- drugs (chemotherapy, hormonal therapy, targeted therapy)
- radiotherapy.

Many people have more than one type of treatment, such as an operation and then radiotherapy. You may also have treatments such as chemotherapy or targeted therapy before or after an operation.

If you have triple negative breast cancer you may be offered treatment called immunotherapy. Immunotherapy treatments are drugs that help the immune system to treat cancer.

An operation

An operation to remove the cancer is a common treatment for breast cancer. The doctor removes the cancer and some healthy tissue around it. The operation you have depends on the size of the cancer, where it is in the breast and what you prefer.

The doctor may talk to you about having an operation to remove:

- the cancer and some healthy breast tissue around it (wide local excision)
- the whole breast (mastectomy).

Some people also have surgery to make a new breast shape (breast reconstruction) during the operation. Others choose to have this done at a later time. You can speak to your doctor about the different ways of doing this.

If you do not have reconstruction, your nurse can give you an artificial breast (prosthesis) to put inside your bra. The prosthesis comes in different sizes and skin tones.

Checking the lymph nodes

During the operation, the doctor will usually remove some lymph nodes. They remove them from under your arm on the side of the cancer. The lymph nodes are checked to see if they have cancer in them. It helps the doctor decide if you need more treatment. The doctor or nurse will explain how the lymph nodes are removed.

If any of the lymph nodes contain cancer, you may be offered an operation to remove the remaining lymph nodes. Or you may be offered radiotherapy to the lymph nodes instead of surgery.

We have more information in your language about how surgery is planned and what to expect after the operation.

Radiotherapy

Radiotherapy uses high-energy x-rays to destroy the cancer cells. It can damage normal cells too, but these usually repair when treatment ends.

You often have radiotherapy after an operation once the wound has healed. Radiotherapy can reduce the risk of the cancer coming back. After a wide local excision, you usually have radiotherapy to the remaining breast tissue. Occasionally, you may have radiotherapy after having the whole breast removed. Radiotherapy for breast cancer is usually given every day for 5 days. Sometimes it is given over 15 days.

You may also have radiotherapy to the armpit to treat any remaining lymph nodes.

We have more information in your language about radiotherapy and some of the side effects you may have.

Chemotherapy

Chemotherapy uses anti-cancer drugs to destroy cancer cells. The drugs are usually given into a vein or taken as a tablet. Having chemotherapy can help to reduce the risk of breast cancer coming back.

Your doctor may advise you to have chemotherapy if:

- the cancer is large
- the cancer has spread to the lymph nodes
- the cancer is a higher grade
- you have triple negative breast cancer
- you have HER2 positive breast cancer.

Some people may also have chemotherapy before surgery to shrink a cancer. This may mean a smaller operation is needed.

Chemotherapy drugs can cause side effects that make you feel unwell. Different drugs can cause different side effects, including:

- being more likely to get an infection
- feeling tired
- feeling sick or being sick
- diarrhoea - passing more stool (poo) than usual, or loose or watery stool
- constipation – not able to pass stool (poo) as often as usual
- a sore mouth
- hair loss.

Your doctor can talk to you about the side effects you may have and how to manage them. Most side effects can be controlled with drugs. Most side effects go away when chemotherapy is over.

We have more information in your language about chemotherapy and some of the side effects you may have.

Hormonal therapy

If you have an oestrogen-receptor positive (ER positive) cancer you will usually have hormonal therapy. When used to treat breast cancer, hormonal therapies lower the level of oestrogen or stop it attaching to the cancer cells. You usually start hormonal therapy after surgery or chemotherapy and have it for a few years.

Hormonal therapy helps reduce the risk of the breast cancer coming back. It also helps reduce the risk of getting a new breast cancer in your other breast. Sometimes hormonal therapy drugs are given before surgery to shrink a cancer and avoid a mastectomy. You may have different drugs, such as tamoxifen, letrozole or anastrozole. The drugs you have depend on:

- whether you have been through the menopause
- the risk of the cancer coming back
- how the side effects are likely to affect you.

Side effects of hormonal therapy include:

- hot flushes and sweats
- joint pain
- low sex drive.

Stopping the ovaries from working

The menopause is when a woman's body stops producing hormones and her menstrual periods stop (monthly discharge of blood and tissue from the womb).

If you have not been through the menopause, stopping your ovaries from working is another way to lower your oestrogen levels. The ovaries are the organs where oestrogen is made. There are two treatments that can do this:

- ovarian suppression, which stops the ovaries making oestrogen and causes a temporary menopause
- ovarian ablation, which removes the ovaries and causes a permanent menopause.

You will usually have hormonal therapy with one of these treatments.

If you are offered either of these treatments to stop your ovaries working, your doctor will give you more information and answer any questions you may have.

If you are worried about your fertility, talk with your doctor before you start treatment.

Targeted therapy

If the cancer is HER2 positive, your doctor may give you trastuzumab. This belongs to a group of drugs called targeted therapies. These are drugs that attack cancer cells. Trastuzumab stops the HER2 protein from making the cancer cells grow. You usually have trastuzumab every three weeks for a year. It may be given with chemotherapy, or on its own. This can be before or after surgery and radiotherapy.

You may have trastuzumab with another targeted therapy drug called pertuzumab (Perjeta®) and chemotherapy.

There are also other types of targeted therapy that may sometimes be given.

The side effects are usually mild. They may be different depending on which drug you are taking. Common side effects include:

- a headache
- a high temperature (fever) and chills
- feeling sick.

Occasionally, trastuzumab and pertuzumab can affect the heart. You will have tests to check your heart before and during treatment.

Bisphosphonates

Bisphosphonates are drugs that may be used in early breast cancer to:

- help protect your bones from the effects of treatments
- reduce the risk of breast cancer coming back.

Some hormonal therapy and chemotherapy drugs can cause an early menopause. An early menopause increases the risk of bone thinning (osteoporosis). Your doctor may prescribe bisphosphonates if you are at risk of bone thinning, or if you already have thinning bones.

If you have early breast cancer, bisphosphonates can sometimes lower the risk of it spreading to the bone. You have bisphosphonates for 3 to 5 years. This treatment is usually given if you have a higher risk of the cancer coming back. Your doctor or nurse can give you more information.

Possible side effects of your treatment

We have more information in your language about common side effects of chemotherapy, radiotherapy, and surgery.

Here are some other side effects that you may have during and after breast cancer treatment.

Changes to the breast

Surgery and radiotherapy to the breast can cause changes, including:

- how the breast looks and feels
- pain in the breast and under the arm
- how much you can move the arm and shoulder on the treated side.

After an operation, there will be a scar. This will usually become less visible over time. Stretching and massaging the scar can improve this.

After radiotherapy, the skin of your breast may be darker and more sensitive. It is important to cover the area and use sunscreen with a high Sun Protection Factor (SPF) - this is the level of protection in sunscreen products. Sunscreen with at least SPF 30 is best. Ask your nurse or doctor for more advice.

If you notice changes to the appearance or feel of your breasts, it is best to have them checked by your doctor or specialist nurse.

Lymphoedema

Lymphoedema is swelling caused by fluid building up in the body. Some people may have this after an operation for breast cancer. It is most likely to affect an arm. The swelling can be reduced by exercise, special bandages, and massage. Tell your nurse if you have swelling in your arm or hand. The earlier lymphoedema is diagnosed, the easier it is to treat.

To reduce the risk of lymphoedema:

- Look after your skin. Use a skin cream and avoid cuts or scratches.
- Keep active and exercise. This helps lymph fluid move around the body.
- Keep to a healthy weight.

Bone changes

Some hormonal therapies can thin the bones. Your doctor may use a scan (a picture of the inside of your body) to check your bones. After this, you may be given treatment to protect your bones.

Concentration and memory problems

After breast cancer treatment, you may find it harder to concentrate and remember things. This side effect is usually mild and often gets better within a year of finishing treatment. Talk to your doctor or nurse if you are worried about this.

Weight gain

After breast cancer treatment, you might gain weight. This may be because of treatments like hormonal therapy or steroids. Steroids are drugs that can help chemotherapy work better and control side effects. Some treatments can start the menopause which can also cause weight gain. Your nurse or doctor can give you advice about healthy eating and exercise.

Late side effects

Sometimes people get side effects from breast cancer treatment that occur months or years after their treatment has ended. These are called late side effects.

Your doctor can tell you if your treatment for breast cancer could lead to a late side effect. They can tell you how to help manage any late effects. They can also tell you what signs and symptoms to look for and what to do if you have any worries.

Other information

Contraception

You may be advised to avoid getting pregnant for 2 years after breast cancer treatment. Your doctor will advise you not to use contraception (drugs or devices that prevent pregnancy) that contains hormones. This includes the pill and some coils.

You can use coils that do not contain hormones, and barrier contraception such as condoms or the cap. Your nurse can give you advice about this.

If you are taking tamoxifen you must not get pregnant. This is because it may harm a developing baby. Talk to your cancer doctor before you stop taking any medicines.

If you are taking hormonal therapy after treatment and want to get pregnant, talk to your cancer doctor or nurse. They can talk through your options with you.

Hormone replacement therapy

Hormone replacement therapy (HRT) is treatment that replaces hormones when the body does not make enough. Doctors do not recommend HRT after having breast cancer. HRT contains oestrogen which could encourage breast cancer cells to grow.

But if you have severe symptoms of the menopause and nothing else has helped, your doctor may prescribe it. Your doctor will talk to you about the possible risks.

Follow up

After your treatment has finished, you may have regular check-ups and mammograms. Sometimes, instead of routine appointments, you will be asked to contact your specialist if there is anything you are worried about. Your breast cancer nurse will explain your follow up to you.

Your feelings

You may feel overwhelmed when you are told you have cancer. You may have many different emotions. There is no right or wrong way to feel. There are many ways to cope with this. Talking to a close friend or relative may help. Your doctor or nurse can help too.

Getting the right care and support for you

If you have cancer and do not speak English, you may be worried that this will affect your cancer treatment and care. But your healthcare team should offer you care, support and information that meets your needs.

We know that sometimes people may face extra challenges in getting the right support. For example, if you work or have a family it can be hard to find time to go to hospital appointments. You might also have worries about money and transport costs. All of this can be stressful and hard to cope with.

We also offer Macmillan Grants to people with cancer. These are one-off payments that can be used for things like hospital parking, travel costs, childcare or heating bills.

Our free support line **0808 808 00 00** can offer advice, in your language, about your situation. You can speak to nurses, financial guides, welfare rights advisers and work support advisers.

How Macmillan can help you

At Macmillan, we know how a cancer diagnosis can affect everything, and we are here to support you.

Macmillan Support Line

We have interpreters, so you can speak to us in your language. Just tell us, in English, the language you want to use. We can help with medical questions, give you information about financial support, or be there to listen if you need someone to talk to. The free, confidential phone line is open 7 days a week, 8am to 8pm. Call us on **0808 808 00 00**.

Macmillan website

Our website has lots of information in English about cancer. There is also more information in other languages at macmillan.org.uk/translations

We can also arrange translations just for you. Email us at cancerinformationteam@macmillan.org.uk to tell us what you need.

Information centres

Our information and support centres are based in hospitals, libraries and mobile centres. Visit one to get the information you need and speak with someone face to face. Find your nearest centre at macmillan.org.uk/informationcentres or call us on **0808 808 00 00**.

Local support groups

At a support group, you can talk to other people affected by cancer. Find out about support groups in your area at macmillan.org.uk/supportgroups or call us on **0808 808 00 00**.

Macmillan Online Community

You can also talk to other people affected by cancer online at macmillan.org.uk/community. You can access it at any time of day or night. You can share your experiences, ask questions, or just read through people's posts.

More information in your language

We have information in your language about these topics:

Coping with cancer

- Cancer and coronavirus
- Cancer care in the UK
- Claiming benefits when you have cancer
- Eating problems and cancer
- End of life
- Healthcare for refugees and people seeking asylum
- Healthy eating
- Help with costs when you have cancer
- If you are diagnosed with cancer
- LGBTQ+ people and cancer

- Sepsis and cancer
- Side effects of cancer treatment
- Tiredness (fatigue) and cancer

Types of cancer

- Breast cancer
- Cervical cancer
- Large bowel cancer
- Lung cancer
- Prostate cancer

Treatments

- Chemotherapy
- Radiotherapy
- Surgery

To see this information, go to macmillan.org.uk/translations

References and thanks

This information has been written and edited by Macmillan Cancer Support's Cancer Information Development team. It has been translated into this language by a translation company.

The information included is based on our breast content available in English on our website.

This information has been reviewed by relevant experts and approved by members of Macmillan's Centre of Clinical Expertise.

Thanks also to the people affected by cancer who reviewed this information.

All our information is based on the best evidence available. For more information about the sources we use, please contact us at cancerinformationteam@macmillan.org.uk

Content reviewed: 2023 Next planned review: 2026

MAC15135_Ukrainian

We make every effort to ensure that the information we provide is accurate and up-to-date but it should not be relied upon as a substitute for specialist professional advice tailored to your situation. So far as is permitted by law, Macmillan does not accept liability in relation to the use of any information contained in this publication or third-party information or websites included or referred to in it.

© Macmillan Cancer Support 2023. Registered charity in England and Wales (261017), Scotland (SC039907) and the Isle of Man (604). Also operating in Northern Ireland. Registered office 89 Albert Embankment, London SE1 7UQ.

Patient Information Forum